

Az LXQt felfedezése: alapok 1. rész

PCLinuxOS Magazine – 2023. február

Írta: kalwisti (David Pardue)

Tavaly egy kicsit játszadoztam az LXQt-val a régi laptopunkon (tartalék gép), de nem másztam bele mélyebben egészen mostanáig. 2022. november 5-én olvastam a bejelentést, miszerint megjelent az LXQt 1.2.0-ás verziója. Nem sokkal ezután daniel (Daniel Meiß-Wilhelm) elkészítette az LXQt közösségi változatát, a 2022.11 ISO-t, ami a legújabb LXQt-kiadást építette be. Felkeltette az érdeklődésemet, ezért letöltöttem és készítettem egy futtatható USB-meghajtót, majd telepítettem az iso-t a Lenovo ThinkCentre M800 asztali gépünk egyik tartalék partíciójára. Meg szeretném köszönni Daniel-nek, hogy megosztotta a munkáját a PCLinuxOS közösségével.

A tudásom jelentősen gyarapodott az utóbbi hónapban, amióta kizárólag az LXQt-t használom. Ezidáig lenyűgözőnek találok az LXQt-t; annyira kényelmesnek érzem, hogy az lett az egyetlen, alapvetően használt meghajtóm. Könnyű asztali környezet, ami különösen hasznos a régebbi, korlátozott képességű PC-kre. Az LXQt látványos, érzetre kézre eső és egyensúlyt teremt az egyszerűség és a használhatóság között. Egy másik nagy előnye „az egyszer beállítom és használom” típusú felhasználók számára, hogy nincs az a néha zavaróan sokrétű testre szabási lehetőség, mint a KDE Plasma-nál.

Ha csak most kezded az ismerkedést az LXQt-vel, remélem hasznosnak találsz majd a tippjeimet, és

némi időt takarítanak meg neked az asztali környezet megismerésében

Történeti háttér

Noha az LXDE együtt él az LXQt-val és továbbra is karban tartott, már nem sokáig él, mivel a GTK2-re épül a kódja. Az LXDE legfrissebb stabil kiadása 2016-ra datálódik. Az LXDE alapítója, Hong Jen Yee (alias „PCMan”) nem tartotta praktikusnak GTK3-ra építeni. A GTK3 megszakította a visszafele kompatibilitást ez a komponensek lelassulását okozta, illetve sokkal memóriazabálabbak lettek. Ezért Dr. Hong¹ elkezdett kísérletezni a Qt-val, mint alappal; történetesen az LXDE Qt-projektjét vonta össze a Razor-qt-val (2013 július). Az LXQt mára az LXDE utódja lett. Teljesen kiforrott projektté vált, ami az idők folyamán továbbfejlődik. Az Asztal alapvető célja az egyszerűség és a források tekintetében könnyű súly, a legtöbb felhasználót kielégítő, észszerű alapbeállításokkal. (A számítógép-programozási munkája mellett Hong Jen Yee orvos – reumatológiára szakosodott – a Taipei-i Veterán Általános Kórházban, Tajvanon. 2008-ban egy időre felhagyott a PCManFM fejlesztésével, hogy az orvosi tanulmányaira koncentrálhasson.)

Az LXDE továbbra is él, de csak nagyon rendszeresen frissítéseket kap. (Olvastam olyan megjegyzéseket, hogy „elhagyott”, vagy „épphogy nem ha-

lott”). Az LXDE alapú Ubuntu utolsó támogatott kiadása, a 18.04 volt, ami 2021 áprilisában fejeződött be. A disztribúció a 18.10-es verzióval (2018. október) LXQt-ra váltott. A Debian továbbra is készíti LXDE Live iso-t és a Fedora-nak is van LXDE ága. A Raspberry Pi OS asztali környezete pedig egy módosított LXDE. (A Raspbian "PIXEL" [Pi Improved Xwindows Environment, Lightweight] volt az első kiadás 2016-ban és aktívan fejlesztik tovább a 32 bites verziót.)

Megjegyzés: az LXDE a PCLinuxOS-ben többé már hivatalosan nem támogatott. Texstar a felhasználóknak az LXDE-ről LXQt-re migrálás megfontolását javasolta.

Ugyanakkor, ha nem zavar az LXDE száműzött besorolása a PCLinuxOS-ben, egy fórumos oldalon elolvashatod, hogyan telepítsd Alie Openbox-változatát alapként, majd arra a task-lxd meta-csomagot. A [leírást](#) így találsz meg: „[Solved]. Anyone Else Running LXDE on Top of LXQt?” PCLinuxOSFórum, 2021. december 6.

Ha segítségre van szükséged tudd, hogy nagyon sok fórumozó segíthet neked. A PCLinuxOS Brasil-nak van egy LXDE közösségi [kiadása](#) (portugál nyelvre beállítva), amit Agent Smith (Alessandro Ebresol) készített.

Az asztali Qt alkalmazások listája

Elméletileg a legkönnyebb asztali környezet az, amelyik az azonos rendszerű alkalmazásokkal osztja meg az erőforrásokat. LXQt-környezetben tanácsos Qt-alapú alkalmazásokat használni – ha lehetséges. Ha GTK-alapú alkalmazásokat futtatsz LXQt-alatt, akkor a Qt5 asztal könnyedségéből veszítesz, mivel egyszerre kötsz le forrásokat a RAM-ban a GTK3-as könyvtáraknak és a Qt5-nek az asztal számára is.

Gyakorlatban nem egyszerű megfogadni a tanácsot. Néhány, általam rendszeresen használt program – mint a GIMP, GnuCash, HomeBank, Geany – GTK-alapú. Tapasztalatom szerint, az eltérő „családból” származó alkalmazások keverése nem befolyásolja drasztikusan a működést, elegendő RAM esetén.

A 2022.11.iso a PCLinuxOS Mini kiadására hajaz, mivel nem tartalmaz kiterjedt alkalmazásgyűjteményt alaptól. Arra az esetre, ha új lennél az LXQt-ban, a következőkben javaslok néhány Qt5 alapú asztali programot. (A cikk írása idején még mindegyik elérhető volt a PCLinuxOS tárolóiban).

Eszközök

- SpeedCrunch [számológép], vagy Kcalc;
- Qlipper [vágólapelőzmények applet]

Iroda

- Eqonomize! [pénzügyi app], vagy Skrooge;
- Calibre [E-book kezelő]

- Master PDF Editor [néző és szerkesztő]
- Scribus [asztali kiadványszerkesztő]

Grafika

- Skanlite [szkenner app]
- nomacs [képnézegető], vagy photoqt
- hotshots [másik képernyőkép készítő app]

Webböngésző

- Falkon (korábban QupZilla)

Internet

- qBittorrent [BitTorrent kliens], vagy Transmission [transmission-qt5 csomag]
- Trojita [IMAP e-mail kliens]
- kvirc [IRC kliens]

FTP

- FileZilla
- PCManFM-Qt [FTP szerverre is tud kapcsolódni]
- Qftp [parancssori]

Text Editor

- notepadqq [hasonlíta windowsos Notepad++-ra]

Multimédia

- Audacious [zenelejátszó]
- Clementine, vagy YaRock [zenelejátszók]
- VLC

- MPV videólejátszó
- puddletag [audiócímke-szerkesztő, táblázatkezelő-szerű grafikus felülettel]
- picard [Music Brainz címkező app]

Oktatás

- Anki [flash meghajtó alapútanuló program]

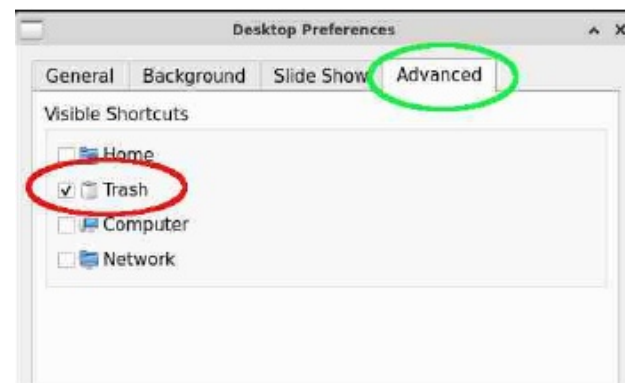
Vegyes

- Minitube [YouTube kliens, YT-videók nézésére, Flash Player nélkül]
- SMTube

Ha bővebb listát szeretnél látni, akkor látogass el a [Gentoo](#) (Gentoo Linux Wiki. „Qt Desktop Applications.” Utoljára 2022. október 30-án szerkesztve) és a [Manjaro](#) („List of Qt Applications: From Manjaro. Utoljára 2021. december 18-án szerkesztve.) wiki-jére.

Kuka hozzáadása az Asztalhoz

A fő menüben lépj a **Preferences** → **LXQt Settings** → **Desktop**-ra. A **Desktop Preferences** párbeszédablakban kattints az „**Advanced**”-re a belépéshez. Válaszd ki (kattintás) a „**Trash**” melletti négyzetet.

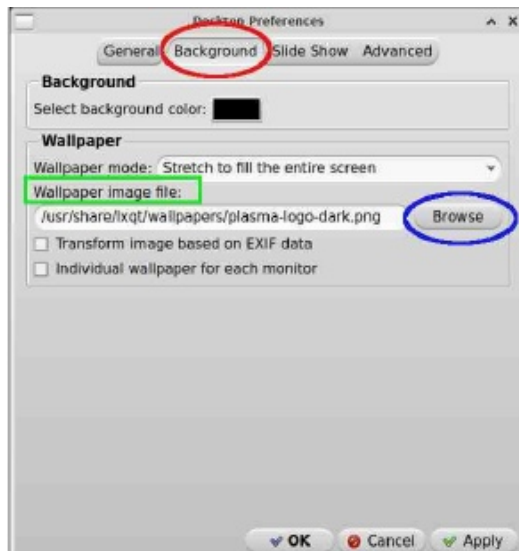
Az LXQt felfedezése: alapok 1. rész

Kattints az „**Apply**” gombra. Zárd be a **Desktop Preferences**-t. Egy kuka-ikon kell, hogy megjelenjen az asztalodon, ahogy lent is látható:

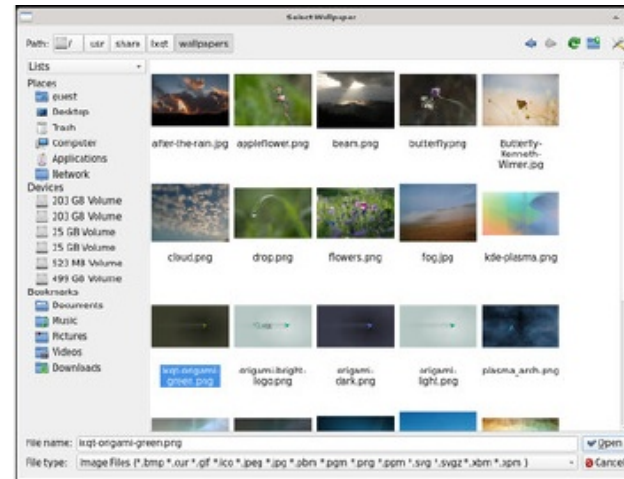

Háttérkép cseréje

Kattints jobb gombbal az asztalod egy üres részén. Megjelenik a párbeszédablak. Válaszd a „**Desktop Preferences**” opciót, kattints a „**Background**” fülre, hogy kinyisd. Keresd meg a „**Wallpaper image file**” részt. Kattints a „**Browse**” gombra a mezője mellett.

A PCManFM-Qt fájlkezelővel menj a `/usr/share/lxqt/wallpapers` könyvtárhoz.

Látni fogsz néhány (szerintem) vonzó tapétát a választáshoz. Közöttük sok kép van az LXQt kabalaállatáról Helix-ről, a kolibriról.

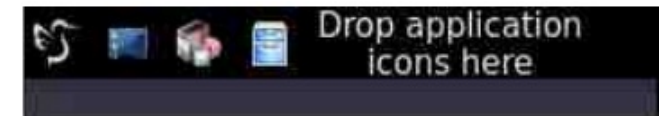
Természetesen, alternatívaként választhatsz saját háttérképet is. Ebben az esetben, menj a `/home/felhasználónév/Pictures` könyvtárhoz. Amikor kiválasztottad a kívánt tapétát, kattints az „**Open**”

gombra. Ezután pedig az „**Apply**” gombra. Zárd be a **Desktop Preferences** párbeszédet.

Hogyan adjunk hozzá gyorsindítót

„A” eljárás

Amikor először indítod el az LXQt-asztalt, a felső panelon látni fogod a híres „**Drop application icons here**” (dobj alkalmazást ide) üzenetet. Ez lehetővé teszi, hogy megragadd és ledobd egy alkalmazás ikonját gyorsindító készítése céljából.

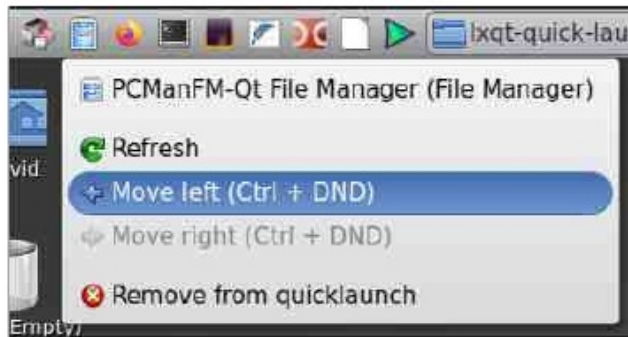

A Főmenüből válaszd ki a programot, amit a gyorsindítóhoz akarsz adni. Vonszold a panel fölé. A „**Drop application icons here**” üzenet eltűnik a panelból, miután sikerrel hozzáadtad az első alkalmazásodat a gyorsindítóhoz.

Megjegyzés: a panel érzékeny arra, hogy hová engedi ledobni a hivatkozást. Lehet, hogy többször kell próbálkoznia ahhoz, hogy a következő Gyorsindítót hozzáadd. Nekem leginkább akkor sikerült, amikor a hivatkozást a fájlkezelő (PCManFM-Qt) ikonjára dobtam. Ugyanakkor, ha egyszer a gyorsindító helyére került, elég nehézkes az indító áthelyezése másikhova – különösen, amikor több indítóikon is van már a panelen.

Ha a Gyorsindító már a panelen van, akkor jobb

billentyűvel kattintás az ikonon és válaszd a „Move left”-et, vagy a „Move right”-ot, tetszésed szerint:

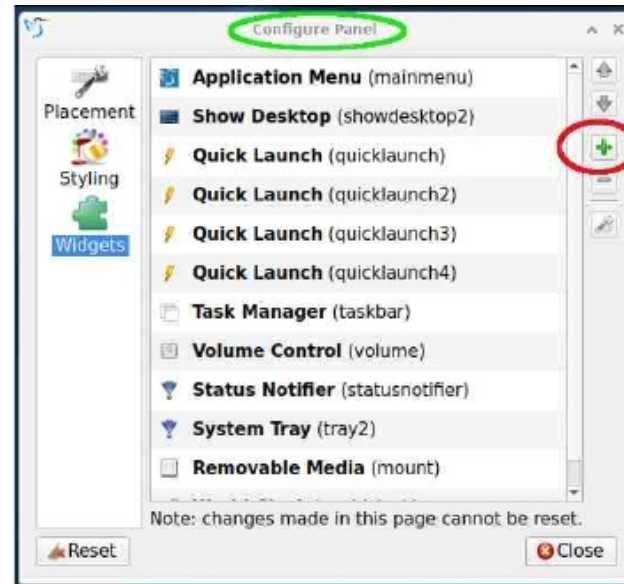
„B” eljárás

Noha ez a módszer több egérekattintást igényel, mint az „A”, én jobban szeretem, mert finomabban lehet irányítani a gyorsindító elhelyezését.

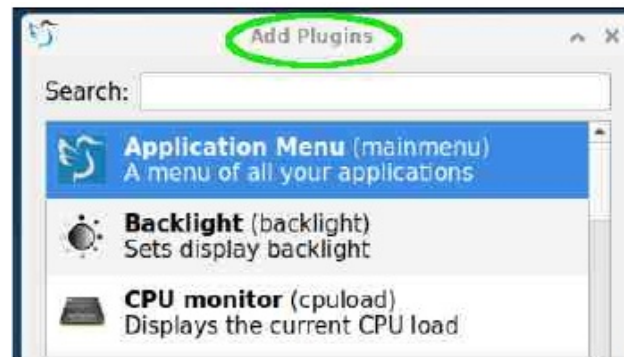
Jobb kattintás a főmenü. Válaszd a „Manage Widgets”-et:

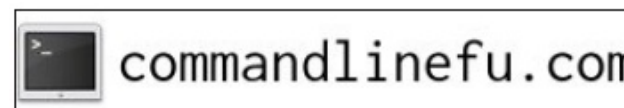
A **Configure Panel** ablak lugrik fel. Kattints a zöld + [plusz] gombra:

Az **Add Plugins** felugró ablak megjelenik:

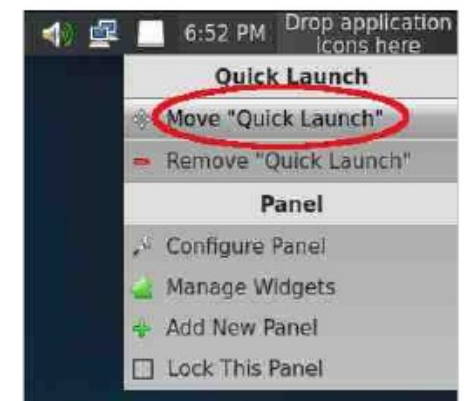
Görgecs le a „Quick Launch” plugin-ra. Kattints az „Add Widget” gombra. (jobbra fönt)

Egy új, „Drop application icons Here” feliratú gomb jelenik meg a felső panel jobb szélén.

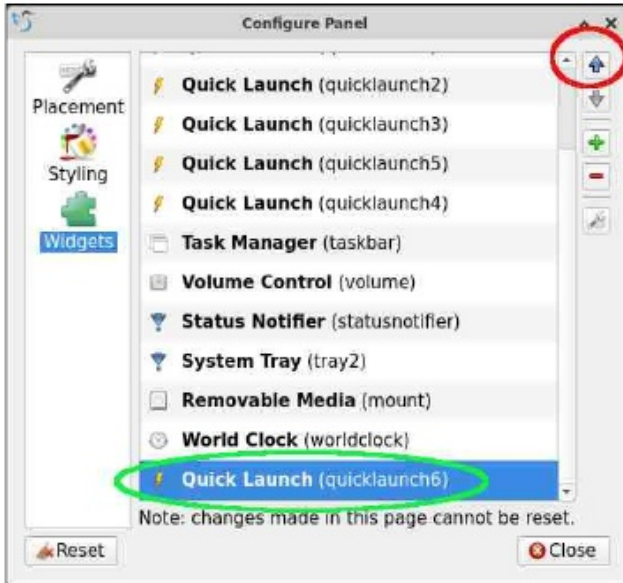

Jobb billentyűvel kattintás és válaszd a „Move Quick Launch” opciót.

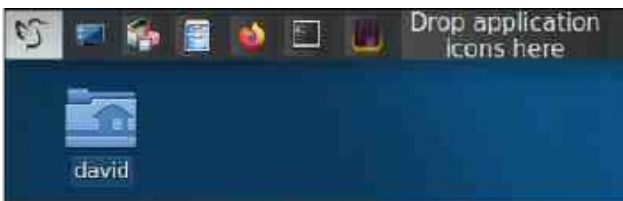

Az LXQt felfedezése: alapok 1. rész

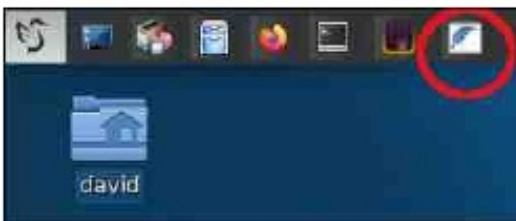
Vonszold a panelen a kívánt helyre, vagy használd a kék „fel” nyilat, hogy lépésenként a kívánt helyre mozgasd.

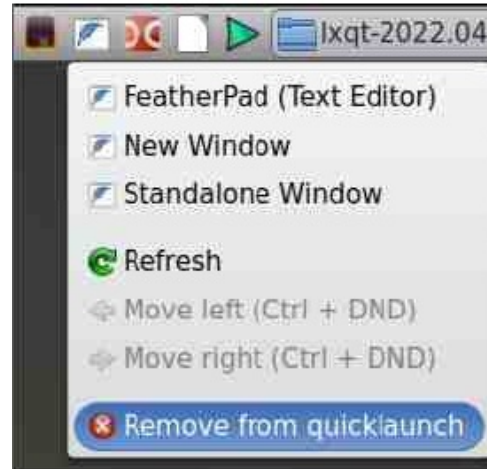
Kattints a Főmenüre és válaszd ki a kívánt programot, majd húzd és dobd le a nemrég készített gombra.

Egy Gyorsindító ikon kerül föl. A példában a FeatherPad egyszerű szövegszerkesztő az.

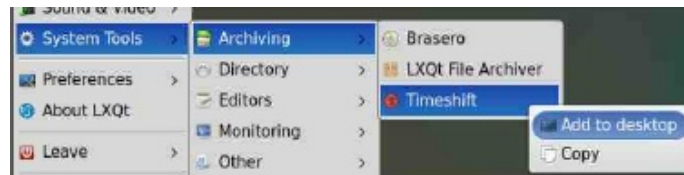
Ha meggondolnád magad és szeretnéd eltávolítani a Gyorsindítót a panelről, kattints jobb billentyűvel rajta. Válaszd a „**Remove from quicklaunch**”.

Hogyan adjunk hozzá asztali hivatkozást

Szeretem, ha az asztalom tiszta, vagyis általában kerülöm az asztali hivatkozásokat. Ugyanakkor, ha te szeretnél ilyet látni, akkor hajtsd végre ezeket a lépéseket:

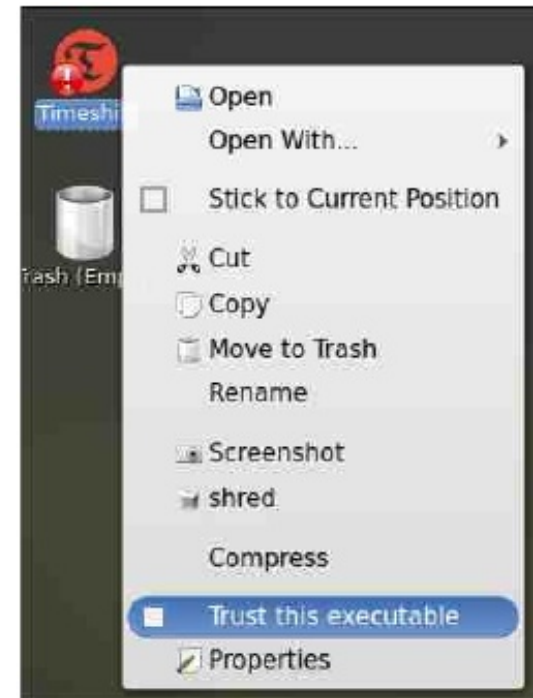
A Főmenüben válaszd a programot, amire a hivatkozást készítenéd. Jobb billentyűvel kattintás rajta. Válaszd az „**Add to desktop**”-ot.

Vedd észre, hogy az új hivatkozásra egy piros felkiáltójel került. (jobbra fönt)

A felkiáltójel eltüntetéséhez, kattints jobb billentyűvel a hivatkozásra. A lenyíló menüben jelöld be a „**Trust this executable**”-t.

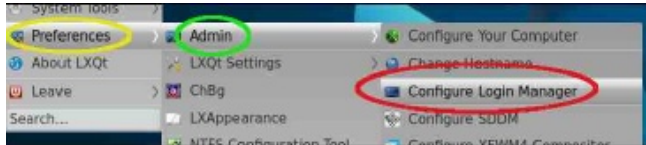
Most a piros felkiáltójel eltűnik.

Váltsd a Képernyővezérlőt GDM-ről SSDM-re

Noha a 2022.11-es ISO-ba a GDM (GNOME Display Manager) került be alap bejelentkezés kezelőként, de, az SSDM (Simple Desktop Display Manager) a

ajánlott az LXQt számára, ezért javaslom a váltást. A folyamat nem bonyolult. Íme, hogyan kell csinálni

A Főmenüben menj a **Preferences** → **Admin** → **Configure Your Computer** → **Configure Login Manager** pontra.

Írd be a rendszergazda jelszavát és kattints az **OK** gombra. A rádiógombra kattintva válts GDM-ről SDDM-re. Kattints az **OK** gombra.

A változtatások életbelépéséhez indítsd újra a PC-t .

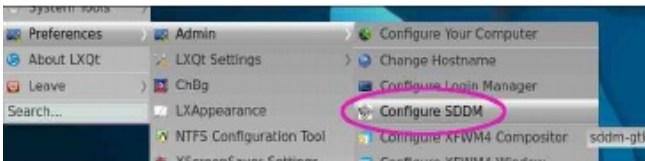
Elarun, Maldives és Maya SDDM témák

A legkönnyebben használható SDDM-témák az Elarun, Maldives és Maya. Ezek az SDDM-hez

adott alap témák, kevés beállítást igényelnek, mivel nem támogatják az avatar-okat.

Daniel írt egy, „**Configure SDDM**”-nek nevezett programot, egyszerű grafikus felülettel, ami a `/etc/sddm.conf` fájlt kezeli. Bemutató jelleggel váltsunk Maya témára:

A Főmenüben menj a **Preferences** → **Admin** → **Configure SDDM** pontra.

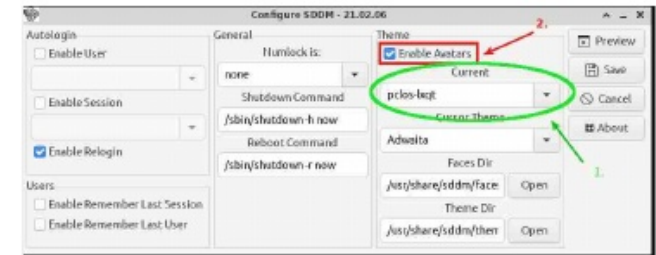
Add meg a rendszergazdajelszót és kattints az **OK** gombra:

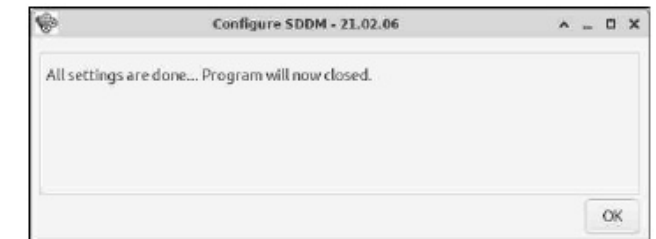
A „**Current**” lenyíló menüben válaszd a „**maya**”-t. Vedd ki a jelölést az „**Enable Avatars**” opció elől: (jobbra , fönt)

Kattints a **Save** gombra.

A változások alkalmazásához egy ablak ugrik fel. Kattints a „**Run**” gombra: (jobbra)

Zárd be a visszaigazoló ablakot („**All settings are done**”) az OK gombon történő kattintással.

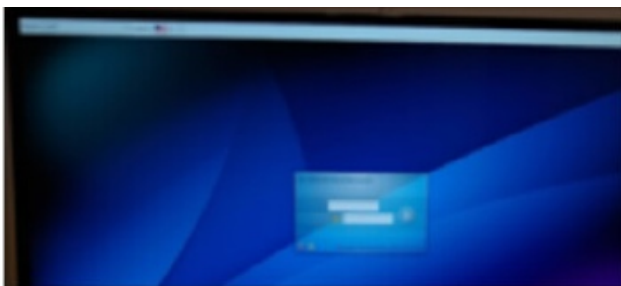
Jelentkezz ki a munkaszakaszból, hogy lásd a változást! (következő oldal, balra fönt)

A fenti folyamat az Elarun és Maldives témákra váltás esetén is ugyanez lenne. A képernyőképeket a következőkben beillesztettem. (elnézést kérek a

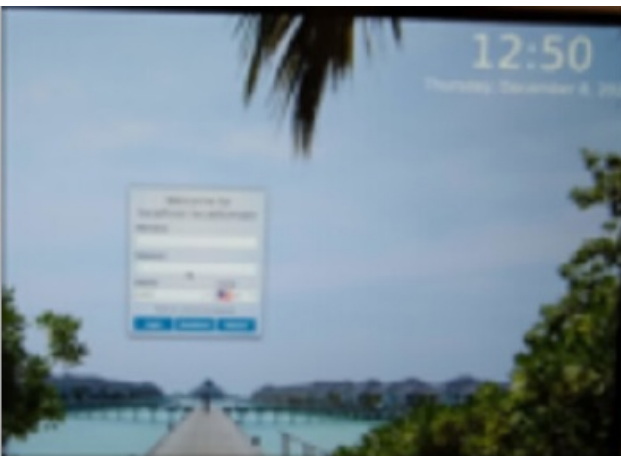

gyenge képminőségért; a fényképeket az okos telefonom kamerájával készítettem.)

Elarun SDDM téma:

Maldives SDDM téma:

PCLOS-LXQt SDDM téma

A **pclos-lxqt** téma lehetővé teszi avatar használatát; szebben néz ki, szerintem, de párral több beállítási lépést igényel.

Mielőtt elkezdenéd, az avatarodnak, vagy ikonnak már a **/usr/share/sddm/faces**-be könyvtárba kell lennie és a névadásban követni kell a konvenciót: „**felhasználónév.face.icon**”. Ha szeretnél „készleten” lévő PCLinuxOS avatart használni, azok a **/usr/share/faces** könyvtárban található.

Én a CrystaXP Tux-as-Wizard ikont választottam, amit a **Downloads** könyvtárba mentettem.

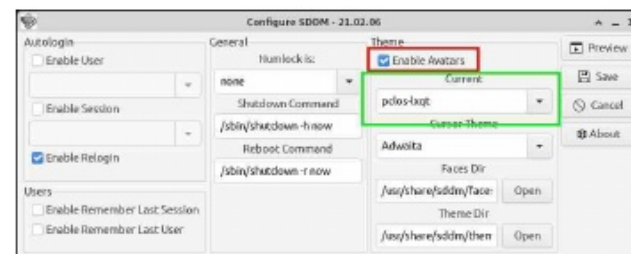
Előbb átneveztem a fájlt a **\$ mv tux-wizard-icon.jpg david.face.icon** paranccsal.

Utána, rendszergazdaként a Download könyvtáramba léptem és bemásoltam az avatart a megfelelő sddm-könyvtárba:

```
[root@localhost ~]# cd /home/david/Downloads
```

```
[root@localhost Downloads]# cp david.face.icon /usr/share/sddm/faces
```

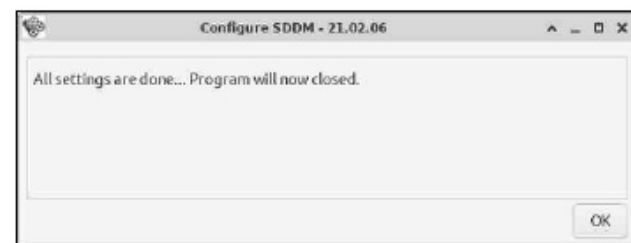
Az előkészületek után, elindítottam a **Configure SDDM** eszközt a rendszergazda jelszót begépelve majd OK gombra kattintva. Jelöld be az „**Enable Avatars**” opciót, a „**Current**” lenyíló menübe, válaszd ki a „pclos-lxqt” témát. (jobbra fönt)

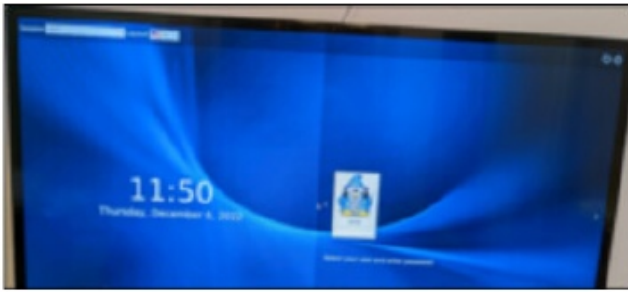
Kattints a **Save** gombra. Kattints a **Run** gombra a felflyülő ablakban, hogy a javasolt változtatásokat végrehajtsd:

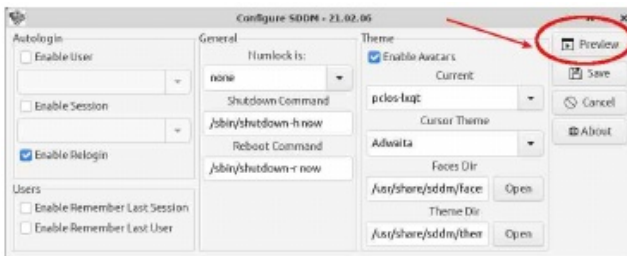
Zárd be a visszaigazoló ablakot („**All settings are done**”) az **OK** gombra kattintással.

Jelentkezz ki a munkamenetedből, hogy megnézd az új **pclos-lxqt** témát. (következő oldal, balra fönt)

Megjegyzés: a Configure SDDM eszköznek van egy üdvözlendő tulajdonsága: a **Preview** gomb. Arra kattintva készít egy előnézeti képet az SDDM-képernyőről. Pár másodperc múlva felugrik egy ablak az előnézettel és egy abból kiléptető gombbal.

A szerkesztő megjegyzése: a cikk a 2. résszel a következő hónapban folytatódik.

PCLOS-Talk
Instant Messaging Server

Instant Messages

Sign up **TODAY!** <http://pclostalk.pclosusers.com>

Screenshot Showcase

Posted by Codalunga, January 20, 2023, running Xfce.

